

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004



2009

Dokument ze zasedání

KONEČNÉ ZNĚNÍ
A6-0149/2007

18. 4. 2007

ZPRÁVA

o globální Evropě v souvislosti s vnějšími aspekty konkurenceschopnosti
(2006/2292(INI))

Výbor pro mezinárodní obchod

Zpravodaj: Daniel Caspary

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	17
STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU	21
POSTUP.....	25

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o globální Evropě v souvislosti s vnějšími aspekty konkurenceschopnosti (2006/2292(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvanému „Globální Evropa – Konkurenceschopnost na světovém trhu – Příspěvek ke strategii EU pro růst a zaměstnanost“ (KOM(2006)0567),
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Globální Evropa – Nástroje Evropy na ochranu obchodu v měnícím se světovém hospodářství – Zelená kniha k veřejné konzultaci“ (KOM(2006)0763),
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. září 2006 o hospodářských a obchodních vztazích EU s Indií¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2006 o výroční zprávě Komise Evropskému Parlamentu o antidumpingových, antisubvenčních a ochranných opatřeních uplatňovaných třetími zeměmi vůči Společenství (2004)²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. dubna 2006 o hodnocení jednacího kola z Dohá po konání ministerské konference WTO v Hongkongu³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. října 2006 o hospodářských a obchodních vztazích mezi EU a unií Mercosur za účelem uzavření meziregionální dohody o partnerství⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 1. června 2006 o transatlantických hospodářských vztazích mezi EU a USA⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. října 2005 o perspektivách obchodních vztahů mezi EU a Čínou⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. září 2005 o textiliích a oděvech po roce 2005⁷,
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise, který je průvodním dokumentem ke sdělení Komise „Hospodářské reformy a konkurenceschopnost: hlavní myšlenky ze zprávy o konkurenceschopnosti Evropy v roce 2006“ (SEK(2006)1467),
- s ohledem na závěry předsednictví Evropské rady, která zasedala v Bruselu ve dnech 23. a

¹ *Texty přijaté tohoto dne*, P6_TA(2006)0388.

² *Texty přijaté tohoto dne*, P6_TA(2006)0450.

³ Úř. věst. C 293E, 2.12.2006, s. 155.

⁴ *Texty přijaté tohoto dne*, P6_TA(2006)0419.

⁵ Úř. věst. C 298E, 8.12.2006, s. 235.

⁶ Úř. věst. č. C 233E, 28.9.2006, s. 103.

⁷ Úř. věst. č. C 193E, 17.8.2006, s. 110.

24. března 2006¹,

- s ohledem na své usnesení ze dne 15. března 2006 o příspěvku pro jarní zasedání Evropské rady 2006 ohledně Lisabonské strategie²,
 - s ohledem na sdělení Komise nazvané „EU – Čína: užší partnerství, rostoucí odpovědnost“ a na doprovodný pracovní dokument nazvaný „Bližší partneři, větší odpovědnost. Politika pro obchod a investice mezi EU a Čínou: Hospodářská soutěž a partnerství“ (KOM(2006)0631 a 0632),
 - s ohledem na prohlášení přijaté konsensem dne 2. prosince 2006 v souvislosti s výročním zasedáním parlamentní konference o WTO,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod a stanovisko Hospodářského a měnového výboru (A6-0149/2007),
- A. vzhledem k tomu, že obchodní politika může rozhodujícím způsobem přispívat ke stimulaci růstu a tvorbě pracovních míst v souladu s cíli obnovené Lisabonské strategie,
- B. vzhledem k tomu, že EU musí přijmout vhodnou strategii, aby reagovala na výzvy globalizace a postavila se rostoucí hospodářské soutěži ze strany hlavních nově se rozvíjejících ekonomik a přitom současně zachovala evropský model hospodářské, regionální a sociální soudržnosti,
- C. vzhledem k tomu, že pro úspěch této iniciativy je nezbytná soudržnost mezi vnitřními a vnějšími aspekty obnovené Lisabonské strategie,
- D. vzhledem k tomu, že pro zlepšení vnitřní i vnější konkurenceschopnosti podniků EU jsou významné vnitrostátní strukturální reformy,
- E. vzhledem k tomu, že přerušení jednání o rozvojové agendě z Dohy dne 24. června 2006 po téměř pěti letech jednání způsobilo novou situaci, která vyžaduje, aby EU dočasně upravila své priority a nástroje obchodní politiky a současně zachovala multilateralismus jako hlavní prioritu své obchodní politiky,
- F. vzhledem k tomu, že veškeré další dostupné nástroje by měly být využívány v souladu s obchodní politikou EU,
- G. vzhledem k tomu, že EU již je jednou z nejotevřenějších ekonomik světa,
- H. vzhledem k tomu, že pro EU je důležitou výhodou integrovaný charakter společné obchodní politiky a že díky němu může hrát v mezinárodním obchodním systému významnou úlohu,

¹ Dokument Rady 7775/1/06.

² Úř. věst. č. C 291E, 30.11.2006, s. 321

- I. vzhledem k tomu, že protekcionismus uměle chrání neefektivní odvětví hospodářství před mezinárodní hospodářskou soutěží, odvádí zdroje od produktivnějších odvětví, zvyšuje ceny a v konečném důsledku vede k nezaměstnanosti,
- J. vzhledem k tomu, že často dochází k protestům veřejnosti vůči rušivému dopadu, který má otevírající se obchod na určité regiony a hospodářská odvětví, zatímco jeho pozitivní účinky na inovaci, konkurenceschopnost a zaměstnanost jsou příliš často přehlíženy,
- K. vzhledem k tomu, že přístupu na trh rostoucí měrou brání různé typy necelních překážek,
- L. vzhledem k tomu, že vysoká cla stále představují významnou překážku pro obchod, zejména ve vztazích s hlavními rozvíjejícími se zeměmi,
- M. vzhledem k tomu, že mnohostranný obchodní systém, zakotvený ve WTO, zůstává nejúčinnějším rámcem k dosažení spravedlivého a nestranného obchodu v celosvětovém měřítku rozvíjením vhodných pravidel a zajišťováním jejich dodržování,
- N. vzhledem k tomu, že EU je i nadále odhodlána usilovat o dosažení úspěchu rozvojové agendy z Dohy a ukázala již svou dobrou vůli řadou smysluplných nabídek ve všech oblastech jednání,
- O. vzhledem k tomu, že za určitých podmínek by se pozornost měla znovu věnovat závěrům vyplývajícím z dvoustranných a regionálních dohod o volném obchodu, přičemž by se však mělo vést v patrnosti, že příliš mnoho takovýchto smluv by mohlo působit proti posilování mnohostranného systému, který EU prosazuje,
- P. vzhledem k tomu, že je nezbytné stanovit správnou rovnováhu mezi mnohostrannými, dvoustrannými a vícestrannými dohodami,
- Q. vzhledem k tomu, že EU by měla být připravena bránit se sama, kdykoli to bude nutné, proti porušování dohodnutých pravidel pomocí mechanismů urovnávání sporů a proti nepoctivé obchodní praxi uplatňováním efektivních a zákonných obchodních obranných opatření, která poskytnou okamžitou úlevu postiženým odvětvím,
- R. vzhledem k tomu, že žádnou důvěryhodnou a legitimní obchodní politiku nelze provádět bez smysluplné účasti Parlamentu,
- S. vzhledem k tomu, že je důležité, aby měl Parlament včasný přístup k textům různých mandátů pro vyjednávání udělovaných Komisi,

EU v celosvětové hospodářské soutěži

- 1. domnívá se, že obchodní politika je neodmyslitelnou složkou jakékoli strategie zaměřené na podporu růstu a vytváření pracovních míst pomocí zlepšování konkurenceschopnosti Evropy; vítá tudíž výše uvedené sdělení Komise – Globální Evropa – Konkurenceschopnost na světovém trhu jako důležitý přínos pro obnovenou Lisabonskou strategii;

2. domnívá se, že rozvoj obchodu není cíl sám o sobě, ale že musí být hodnocen podle svého dopadu na hospodářský růst, na zaměstnanost a na udržitelný rozvoj; poukazuje na to, že analýza konkurenceschopnosti evropského hospodářství by se neměla omezovat pouze na obchodní výsledky, ale měla by se zaměřovat i na poměr, jímž se evropští výrobci podílejí na celosvětových výkonech, a na trendy zaměstnanosti;
3. domnívá se, že větší vnější konkurenceschopnost je nezbytná, má-li být dosaženo lisabonských cílů v oblasti růstu a zaměstnanosti a má-li být prosazován celosvětový udržitelný rozvoj; je přesvědčen, že při podnikání vnějších kroků musí EU podporovat reformy a mezinárodní spolupráci v hospodářské oblasti, aby bylo vytvořeno příznivé obchodní prostředí; má proto v úmyslu usilovat o větší konzistentnost a kompatibilitu své makroekonomické politiky, o vyšší měnovou i finanční bezpečnost, o spolupráci v daňových otázkách a o odstraňování nekalé konkurence v daňové oblasti;
4. považuje za nezbytné za prvé provádět měnovou politiku založenou na cenové stabilitě, aby bylo možné financovat technologický pokrok a podporovat malé a střední podniky tím, že jim bude umožněn vstup na trhy mimo eurozónu; za druhé zavést daňové systémy příznivé pro podnikání, čímž se s vysokou pravděpodobností zvýší počet nově zakládaných podniků, a za tím účelem snížit daně, které poškozují efektivitu a brání vytváření pracovních míst, zejména pro konkrétní sociální skupiny, jako jsou ženy, dlouhodobě nezaměstnaní a starší osoby; a za třetí zvyšovat konkurenci na vnitřním trhu, neboť čím větší bude konkurence v rámci EU, tím konkurenceschopnější budou evropské společnosti na trzích mimo EU;
5. je přesvědčen, že sociální model, který zůstává základem evropských průmyslových vztahů, umožnil EU udržet si vysokou míru globální konkurenceschopnosti vůči svým hlavním konkurentům; zastává názor, že největším úkolem EU je udržet fungování tohoto sociálního modelu navzdory tomu, že na stále konkurenčnějších globálních trzích existují tlaky na další snižování sociálních a environmentálních nákladů ve výrobě;
6. věří, že přínos otevřeného obchodního systému vyvažuje jeho potenciálně rušivý vliv; domnívá se tudíž, že EU by měla i nadále usilovat o dosažení jednotného trhu, podporovat rozvoj celosvětové liberalizace a volný a spravedlivý obchod a bránit se protekcionismu;
7. věří, že výhody liberalizace budou pocítovat především země, které odstraní celní a necelní překážky a otevrou své trhy; domnívá se proto, že schopnost EU zvýšit svou konkurenceschopnost závisí na tom, zda odstraní všechny překážky obchodu v celosvětovém měřítku, zajistí dokončení vnitřního trhu a otevře své trhy třetím zemím;
8. souhlasí se strategií Komise, která spočívá v příznivém ovlivňování procesu globalizace a řízení rizik;
9. vyjadřuje politování nad tím, že občané EU si spojují globalizaci s poklesem evropské produkce a ztrátou pracovních míst; upozorňuje, že je třeba, aby EU přijala vhodnou strategii pro provádění reforem nezbytných k tomu, aby EU byla schopna využít výhod globalizace, a podpořit tak svou výrobu i zaměstnanost;

10. vyzývá Komisi a členské státy, aby lépe informovaly evropské občany o všech aspektech globalizace a konkrétním prospěchu plynoucím z účasti EU v mezinárodním obchodním systému;
11. domnívá se, že myšlenky, na nichž je založeno celoživotní vzdělávání, jsou užitečnými nástroji, nejsou však odpovídající reakcí na předpokládané změny v celosvětové struktuře výroby; požaduje, aby zavádění nové strategie celosvětové konkurenceschopnosti EU bylo závislé na pokroku v realizaci Lisabonské strategie, která se musí změnit tak, aby lépe řešila oprávněné obavy evropských občanů, že nebudou schopni přizpůsobit se změnám;
12. věří, že větší hospodářská soutěž přiměje EU k posílení jejího úsilí ve vzdělávání a ve výzkumu a vývoji, aby si udržela svou pozici na světových trzích inovativních produktů a vysoce kvalifikovaných služeb a zlepšila své postavení vytvořením nových komparativních výhod;
13. věří, že je nezbytné podpořit hladkou integraci vysoce inovativních evropských společností zabývajících se vyspělými technologiemi do celosvětového obchodního prostředí;
14. zdůrazňuje strategickou potřebu toho, aby Evropa navzdory vnějším konkurenčním tlakům udržovala dostatečně širokou a rozmanitou průmyslovou základnu; domnívá se proto, že by otevírání obchodu mělo být doprovázeno stabilními průmyslovými politikami na evropské i vnitrostátní úrovni a že by s nimi mělo být v souladu;
15. trvá na tom, že páteří hospodářského úspěchu EU je činnost malých a středních podniků (MSP), kterým musí být prostřednictvím zlepšeného přístupu k příležitostem v oblasti výzkumu a vývoje nabídnuta možnost zajistit výrobu vysoce kvalitního zboží v horní části hodnotového řetězce;
16. připomíná, že EU je již jednou z nejvíce otevřených ekonomik světa a v průběhu posledních padesáti let významně přispěla ke značnému rozvoji celosvětového obchodu, který pro ni byl přínosem;
17. domnívá se však, že výkon EU ve vztahu s vyspělými a rozvíjejícími se ekonomikami je negativně ovlivněn nedostatkem reciprocity, pokud jde o podmínky přístupu na trh, a rovněž nedodržováním dohodnutých pravidel obchodování a šířením nekalých obchodních praktik;
18. konstatuje, že mnoho zemí na světě, včetně hlavních rozvíjejících se ekonomik, zachovává překážky vývozům z EU ve formě vysokých cel a rovněž necelních překážek; domnívá se, že jednou z hlavních priorit obchodní politiky EU by mělo být zrušení nebo výrazné omezení takových překážek;
19. souhlasí s Komisí, že světový obchodní systém již není výhradně záležitostí zemí OECD; doporučuje však, aby země jako Mexiko byly zařazeny na seznam zemí, které Komise považuje za rozvíjející se ekonomiky; připomíná, že rozvíjející se země jako Čína, Brazílie, Rusko, Indie a Mexiko již mají 18% podíl na celosvětových obchodních tocích;

20. požaduje, aby vnější politiky EU zajistily spravedlivý hospodářský rozvoj partnerských zemí, bojovaly proti sociálnímu dumpingu a podporovaly dodržování sociálních právních předpisů a předpisů stanovujících standardy důstojné práce, které – jak navrhuje Mezinárodní organizace práce – zajistí slušný příjem pracovníkům a jejich rodinám, právo na bezpečnost a zdraví při práci a právo na sociální zabezpečení a svobodu sdružování v odborech;
21. bere na vědomí zájem EU o pokračování a zintenzivnění dvoustranných jednání s jejími hlavními vyspělými obchodními partnery za podmínky, že to neohrozí normy EU v oblasti ochrany životního prostředí a zdraví a že bude dodržena Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů ze dne 20. října 2005;

Světová obchodní organizace (WTO)

22. domnívá se, že mnohostranný obchodní systém, zakotvený ve WTO, zůstává zdaleka nejúčinnějším rámcem k dosažení liberalizace obchodu v celosvětovém měřítku; domnívá se však, že systém WTO by měl být do určité míry reformován, aby se zvýšila jeho transparentnost a účinnost; vítá obnovení oficiálních jednání o rozvojové agendě z Dohá a znovu opakuje svou silnou podporu úspěšnému dokončení těchto jednání;
23. domnívá se, že pro evropské společnosti má dosažení ambiciózního a vyrovnaného výsledku jednání o rozvojové agendě z Dohá zásadní význam a že by ho vyjednavací EU měli pokládat za prioritu;
24. upozorňuje, že jednací kolo z Dohá je kolem rozvojovým, a proto musí nová obchodní agenda EU odrážet rozvojové cíle;
25. považuje smysluplnou reformu institucionální struktury a rozhodovacího procesu WTO za nezbytnou, má-li se zlepšit fungování WTO a má-li se tato organizace vyrovnat s výzvami plynoucími ze stále se zvyšujícího počtu jejích členů; žádá Komisi, aby aktivně přispěla ke všeobecným úvahám o této skutečnosti a předložila konstruktivní návrhy;
26. je přesvědčen, že pokud by EU prosazovala základní mnohostranná pravidla politiky hospodářské soutěže a pokud by byla posílena mezinárodní spolupráce v této oblasti, trhy by se mohly stát otevřenějšími a vyrovnanějšími a mohly by fungovat efektivněji;

Dvoustranné a regionální dohody o volném obchodu

27. zdůrazňuje, že WTO je nejvhodnějším fórem pro zajištění spravedlivého rozdělení příjmů plynoucích z rostoucí globalizace; domnívá se tedy, že prioritou EU musí být dosažení ambiciózního a rozvojově orientovaného výsledku jednání o rozvojové agendě z Dohá; nepokládá dvoustranné a regionální dohody o volném obchodu za příliš optimální řešení; připomíná, že takové dohody vedou k rozptýlení obchodu, jsou často nevyrovnané, přispívají k zavádění diskriminace v mezinárodních obchodních vztazích a mají tendenci snižovat míru angažovanosti zúčastněných zemí ve WTO;

28. domnívá se, že nové dvoustranné nebo regionální iniciativy volného obchodu by měly být zahájeny pouze tehdy, když jsou nutné pro zlepšení konkurenceschopného postavení vývozců EU na klíčových zahraničních trzích, zejména v případech, kdy takové smlouvy s dotyčnými zeměmi či regiony uzavřely nebo vyjednávají jiné významné obchodní síly; ze strany Komise požaduje plnou transparentnost v oblasti kritérií výběru nových partnerů pro dohody o volném obchodu a trvá na tom, aby bylo provedeno komplexní hodnocení dopadu na hospodářství a udržitelný rozvoj se zapojením všech zúčastněných subjektů a aby výsledky tohoto hodnocení byly zveřejněny;
29. domnívá se, že všechny nové dohody o volném obchodu, které EU uzavře, by měly být slučitelné s WTO, komplexní, ambiciózní, měly by vést ke skutečně vzájemnému přístupu na trh a kromě toho by měly zajišťovat dalekosáhlou liberalizaci služeb a investic, která jde nad rámec stávajících mnohostranných závazků a závazků, které podle očekávání vyplynou z úspěšného uzavření rozvojové agendy z Dohá;
30. domnívá se, že při jednáních musí dohody o volném obchodu zohlednit riziko vyloučení nejmenších a nejslabších obchodních partnerů z přínosů mezinárodního obchodu, a proto trvá na tom, že v průběhu celého vyjednávacího procesu musí být brány v úvahu jejich zájmy;
31. vyzývá Radu, aby při stanovování mandátu k vyjednávání dohod o volném obchodu a dohod o přidružení rozlišovala mezi rozvíjejícími se ekonomikami a rozvojovými zeměmi a aby zajistila, že při jednáních s rozvojovými zeměmi bude převládat orientace na jejich rozvojové potřeby;
32. je přesvědčen, že veškeré budoucí dohody o volném obchodu musí být moderní svou podstatou a musí zahrnovat standardy uvedené v základních úmluvách Mezinárodní organizace práce;
33. požaduje, aby všechny nové dohody o volném obchodu, které EU uzavře, obsahovaly mechanismy, díky nimž bude možné pozastavit, zcela nebo částečně, jejich uplatňování, pokud budou existovat důkazy o neplnění závazků ostatními stranami; domnívá se, že Komise by měla s aktivací takových mechanismů souhlasit, kdykoli k tomu bude vyzvána usnesením Parlamentu;
34. vyzývá Komisi k jednání s podobně smýšlejícími členy WTO o společných základních ustanoveních pro dohody o volném obchodu týkajících se například preferenčních pravidel původu s cílem dosáhnout větší konzistence mezi takovými dohodami a zjednodušení jejich používání ve prospěch hospodářských subjektů;

Vícestranná/odvětvová jednání

35. vyzývá Komisi a Radu, aby v určitých případech rovněž zvážily výhodu vícestranných/odvětvových jednání, jak tomu bylo například v případě dohody o civilním letectví, dohody o zadávání veřejných zakázek a dohody o informačních technologiích;

Obecný přístup k obchodním jednáním

36. trvá na tom, aby jakékoli ústupky EU jejím partnerům v jednáních – kromě případů, kdy je to zcela zřejmě odůvodněno vývojem – byly vyváženy ústupky příslušných zemí;
37. upozorňuje na strategický význam multifunkční povahy zemědělství v EU; zdůrazňuje, že odvětví zemědělství by nemělo být pouze oblastí, v níž EU dělá ústupky při obchodních jednáních, a že obchodní politika by i nadále měla být v souladu se základními postoji stanovenými během několika po sobě jdoucích reforem společné zemědělské politiky;
38. připomíná, že EU jako největší jednotný trh se zbožím a službami na světě je v očích vývozců z celého světa velmi atraktivní; poukazuje na značný vliv, který díky tomu vyjednávači EU získávají jak v mnohostranném rámci, tak i ve dvoustranném a regionálním rámci;
39. domnívá se, že zavedení politik spravedlivého obchodu Evropskou unií a veškerými jejími obchodními partnery bude postupně vyžadovat kladení většího důrazu na mezinárodní uznání minimálních norem pro životní prostředí, které vytváří rovné podmínky pro všechny partnery;
40. varuje před nebezpečím přetížení obchodních jednání na mnohostranné, dvoustranné nebo regionální úrovni otázkami, které přímo nesouvisejí s mezinárodním obchodem a které by mohly být účinněji řešeny v jiných rámcích;

Transatlantické vztahy

41. odvolává se na výše uvedené usnesení o transatlantických hospodářských vztazích mezi EU a USA a opakuje svoji výzvu k vytvoření nové dohody o partnerství mezi EU a USA zaměřené na odstranění nebo výrazné snížení největších překážek obchodu a investic se zvláštním zaměřením na pravidelnou spolupráci; domnívá se, že taková dohoda by přinesla významný prospěch oběma ekonomikám; vítá zařazení této důležité otázky mezi priority předsednictví Německa v Radě;
42. posílení transatlantických hospodářských vztahů musí pokračovat na základě souladu s pravidly EU o veřejném zdraví a o životním prostředí a nesmí ohrozit nezávislost její politiky hospodářské soutěže a jejích pravidel ochrany veřejných služeb a kulturní rozmanitosti;
43. doporučuje, aby byla shromážděna spolehlivá data, která prokáží, že propojení hospodářských trhů EU a USA je velmi významné pro hospodářství a společnost v Mexiku a v Kanadě; upozorňuje na skutečnost, že k přílivu čistých zahraničních investic v Mexiku dochází velmi často prostřednictvím poboček evropských společností provozujících svou činnost z USA, což vysvětluje skutečnost, proč tyto operace nejsou zachyceny v údajích o vztazích mezi EU a Mexikem;

Čína

44. poukazuje na výše uvedené usnesení o perspektivách obchodních vztahů mezi Evropskou unií a Čínou; považuje Čínu za jasný příklad příznivého dopadu liberalizace obchodu a aktivní účasti na celosvětových a konkurenčních trzích, pokud jde o hospodářský růst a

sociální péči; je si vědom značných společenských a environmentálních výzev, kterým tato země čelí; trvá na tom, že by Čína měla dodržovat veškeré závazky členství ve WTO, jako je například ochrana práv duševního vlastnictví; vítá výše uvedené sdělení Komise a pracovní dokument o EU a Číně a podporuje úsilí Komise o vymezení vhodné strategie týkající se postupu ve všech ohledech vztahů mezi EU a Čínou;

45. má za to, že vývoj hospodářských a obchodních vztahů mezi Evropskou unií a Čínou musí být nadále prováděn politickým dialogem zahrnujícím odpovědnosti partnerů v environmentální a sociální oblasti; zdůrazňuje, že hospodářské a obchodní vztahy mezi EU a Čínou musí být založeny na dodržování pravidel spravedlivého a nestranného obchodu a na používání pravidel WTO;
46. má za to, že nedostatečná ochrana práv duševního vlastnictví je jednou z největších výzev, které čelí EU ve svých dvoustranných vztazích s čínskými úřady; vyzývá proto Komisi, aby se více snažila přesvědčit Čínu, aby plně dodržovala dohody o ochraně práv duševního vlastnictví a aby zlepšila vymahatelnost soudních rozhodnutí;

Regulativní otázky

47. zdůrazňuje rostoucí význam regulativních otázek v mezinárodním obchodu; vyslovuje se pro větší konzistenci mezi pravidly a praxí EU a pravidly a praxí našich hlavních obchodních partnerů; zdůrazňuje, že by to nemělo vést k negativní nivelizaci norem a předpisů, jež by narušovala důvěru občanů, pokud jde o zdraví, bezpečnost a životní prostředí; zdůrazňuje, že by se spíše mělo více usilovat o jejich uznání a prosazení hlavními obchodními partnery EU;
48. žádá Komisi o systematické hodnocení dopadu vnitřních politik a předpisů EU na celosvětovou konkurenceschopnost a o to, aby ve svých návrzích upřednostňovala politické a regulativní možnosti, u nichž je nejnižší pravděpodobnost, že negativně ovlivní konkurenceschopné postavení podniků EU v Evropě i mimo ni;
49. zdůrazňuje v souvislosti s WTO a s dvoustrannými dohodami o volném obchodu, že je důležité urychlit odstranění necelních překážek a harmonizovat technická pravidla, zvláště uplatněním zásady vzájemného uznávání;
50. zastává názor, že nejefektivnější způsob, jak předcházet regulativním odlišnostem, jejichž následkem je vytváření překážek pro obchod, spočívá v rozvoji celosvětových pravidel a norem; pobízí Komisi, aby se aktivně podílela na práci všech relevantních mezinárodních agentur a normalizačních orgánů;
51. podporuje vícestrannou a dvoustrannou regulativní spolupráci s klíčovými partnerskými zeměmi, pokud nepovede k nemístné diskriminaci ostatních a ani neumožní, aby příslušní partneři nevhodným způsobem zasahovali do vnitřního procesu rozhodování EU;

Ochrana práv duševního vlastnictví

52. vyzývá Komisi, aby pokračovala ve svém úsilí v oblastech výzkumu, vývoje a inovací; upozorňuje, že dodržování patentů a ochrana práv duševního vlastnictví jsou v samém

středu vnější konkurenceschopnosti EU, a je přesvědčen, že EU by měla v tomto ohledu zaujmout rozhodnější postoj ke třetím zemím;

Strategie přístupu na trh

53. zdůrazňuje, že výroba padělků a pirátství mají za následek ztrátu pracovních míst, omezují inovace a poškozují státy, pokud jde o příjmy z daní; zdůrazňuje, že přiměřená ochrana duševního vlastnictví a její účinné prosazování jsou základními kameny celosvětového hospodářství;
54. považuje vhodnou ochranu práv duševního vlastnictví hlavními obchodními partnery EU za nezbytný požadavek pro zachování a posílení vnější konkurenceschopnosti EU;
55. vítá závazek Komise posílit ustanovení o ochraně práv duševního vlastnictví v mezinárodních obchodních dohodách a prosazování existujících závazků;
56. trvá na tom, aby hlavní obchodní partneři EU, jako jsou Čína a Rusko, prosazovali ochranu práv duševního vlastnictví v souladu s povinnostmi stanovenými v dohodě WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví;
57. zdůrazňuje, že politika ochrany práv duševního vlastnictví EU vůči rozvojovým zemím a zemím se středními příjmy by neměla jít nad rámec povinností daných dohodou WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, ale měla by místo toho podporovat využívání možností poskytovaných dohodou WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví;
58. domnívá se, že dodržování pravidel týkajících se ochrany práv duševního vlastnictví a prokazování jejich účinného prosazování prostřednictvím vhodných právních a správních prostředků by mělo být nezbytnou podmínkou pro vstup do WTO;
59. vyzývá Radu, aby schválila návrh nařízení Rady ze dne 16. prosince 2005 o označování země původu u určitých výrobků dovážených ze třetích zemí, který podpořil Parlament ve svém usnesení ze dne 6. července 2006 o označování původu zboží¹;

Strategie přístupu na trh

60. vítá rozhodnutí Komise přezkoumat svou strategii přístupu na trh a očekává přijetí sdělení Komise v této věci v průběhu roku 2007; vyzývá Komisi, aby Parlament do této iniciativy úzce zapojila;
61. trvá na potřebě zaměřit se zvláště na necelní překážky, které se vzhledem k tomu, že cla jsou postupně snižována nebo odstraňována, stanou hlavní překážkou mezinárodního obchodu; upozorňuje na značné množství, technickou složitost a politickou citlivost necelních překážek, což činí jejich řešení složitějším, a vyzývá Komisi, aby vyčlenila dostatečné zdroje na tento náročný úkol;

¹ *Texty přijaté tohoto dne*, P6_TA(2006)0325.

62. upozorňuje na vážné nebezpečí, že se bezpečnostní opatření stanou hlavní necelní překážkou 21. století; vyzývá všechny státy, aby řešily své legitimní bezpečnostní zájmy prostřednictvím opatření, která co nejméně omezí obchod, a aby spolu navzájem mnohostranně, vícestranně nebo dvoustranně spolupracovaly na dosažení tohoto cíle;
63. vyzývá delegace Komise, zastupitelské úřady členských států a agentury na podporu obchodu, obchodní komory a další veřejné a soukromé organizace zastupující evropské hospodářské zájmy v zahraničí, aby lépe koordinovaly svou činnost směřující k podpoře zboží a služeb EU, otevření trhů a zvýšení přílivu investic;

Služby

64. připomíná rostoucí podíl služeb na celosvětovém hospodářském výsledku a na HDP EU; poukazuje na vysokou úroveň vnější konkurenceschopnosti evropských poskytovatelů služeb; vyzývá Komisi, aby ve všech obchodních jednáních usilovala o postupnou a vzájemnou liberalizaci služeb a o politiku větší standardizace, transparentnosti a předvídatelnosti pravidel a předpisů týkajících se tohoto odvětví, aby vysoce konkurenceschopné evropské odvětví služeb mohlo volněji působit ve třetích zemích; upozorňuje však, že by to nemělo vést k nabídkám, ani k požadavkům v oblasti veřejných služeb;
65. domnívá se, že je třeba rozlišovat mezi komerčními a veřejnými službami; zdůrazňuje potřebu vyčlenit veřejné služby ze všech jednání, zvláště pokud jde o takové veřejné služby, které řeší základní potřeby občanů a zajišťují přístup k základnímu „veřejnému zboží“, jakým je zdraví, vzdělávání, pitná voda a energie, a dále k takovým službám, jež mají významnou úlohu v ochraně kulturní rozmanitosti, jako jsou audiovizuální služby;
66. trvá na nutnosti zajistit, aby si partneři z méně rozvinutých zemí zachovávali politický prostor, který jim umožní regulovat služby, jež jsou významné pro rozvoj v těchto zemích;
67. zastává názor, že EU musí prosazovat šíření a uznávání mezinárodních účetních a auditorských standardů a postupů, a zajistit tak, aby trhy byly stabilnější a transparentnější a aby subjekty mohly požívat větší jistoty a byly lépe informovány, pokud jde o jejich aktivity mimo EU;
68. zastává především názor, že ke zvýšení své vnější konkurenceschopnosti musí EU v rámci své obchodní politiky přijmout opatření na posílení bezpečnosti elektronických transakcí a obchodu a zlepšit ochranu dat;
69. je přesvědčen, že otevření trhu v oblasti finančních služeb a umožnění pohybu kapitálu musí být provázeno vyšší transparentností a zlepšením opatření zaměřených na boj proti praní peněz, proti finanční podpoře terorismu a daňovým podvodům zejména tam, kde jsou zapojena zahraniční finanční centra;

Suroviny a energie

70. domnívá se, že suroviny, v první řadě energetické zdroje, si zaslouží v nové obchodní agendě EU zvláštní úpravu;

71. domnívá se, že s ohledem na potřebu bojovat proti změnám klimatu rovněž pomocí udržitelnějších modelů obchodování je přístup k energiím a zdrojům a jejich využívání věcí mnohostranného určování pravidel, jež nesmí být narušováno dvoustrannými obchodními dohodami usilujícími o výhodnější podmínky přístupu;

Zadávání veřejných zakázek

72. domnívá se, že vysokému stupni otevřenosti trhů zadávání veřejných zakázek v EU na všech vládních úrovních neodpovídá srovnatelný přístup pro dodavatele z EU, zejména MSP, na zahraniční trhy zadávání veřejných zakázek na zboží, služby a stavební práce, a že by měla Komise vyvinout úsilí směřující ke srovnatelnému přístupu ve vztahu s vyspělými a rozvíjejícími se ekonomikami v tomto důležitém hospodářském odvětví; souhlasí s tím, že výjimečně lze uvažovat o zavedení cílených omezení přístupu k částem trhu zadávání veřejných zakázek v EU s cílem dosáhnout rovnováhy, silně však protestuje proti jakýmkoli pokusům o uzavření tohoto trhu za účelem protekcionismu;

73. vyzývá Komisi k zajištění smysluplných závazků ze strany ostatních účastníků Mezivládní dohody o zadávání veřejných zakázek v rámci WTO (GPA) v rámci probíhajících jednání o změně této dohody;

74. zdůrazňuje však potřebu vyšší úrovně transparentnosti a požaduje, aby se Komise zdržela nadměrných požadavků v oblasti zadávání veřejných zakázek, zvláště pokud jde o veřejné služby, budou-li tyto požadavky působit potíže nejméně rozvinutým partnerům;

75. bere na vědomí iniciativu některých členských států usilující o obnovení rovnováhy v rámci Mezivládní dohody o zadávání veřejných zakázek ve prospěch malých a středních podniků; doporučuje proto Komisi a Radě, aby při jednáních o Mezivládní dohodě o zadávání veřejných zakázek v rámci WTO trvaly na vložení ustanovení, jež EU umožní upřednostnit malé a střední podniky při uzavírání smluv o veřejných zakázkách a bude podobné těm, která již uplatnily ostatní velké státy účastníci se dohody, jako jsou USA a Japonsko;

76. zastává názor, že zadávání veřejných zakázek by mělo být i součástí veškerých dvoustranných a regionálních obchodních jednání iniciovaných EU, aby k otevírání trhů zadávání veřejných zakázek docházelo na vyrovnaném základě;

Respektování pravidel

77. zdůrazňuje potřebu zajistit, aby obchodní partneři EU plně dodržovali pravidla a povinnosti vyplývající buď z jejich členství ve WTO, nebo z dvoustranných či regionálních dohod s EU; zdůrazňuje zásadní důležitost mechanismu WTO pro urovnání sporů pro důvěryhodnost a efektivnost mnohostranného obchodního systému; naléhá na Komisi, aby tento mechanismus aktivovala pokaždé, když neplnění ze strany ostatních členů negativně ovlivní obchodní zájmy EU a v přiměřené době se nepodaří dohodnout na řešení;

Nástroje na ochranu obchodu

78. domnívá se, že provádění další liberalizace obchodu je o to více nezbytné pro to, aby si EU zachovala svou schopnost bránit se proti nekalým obchodním praktikám; nástroje na ochranu obchodu pokládá tudíž za nepostradatelnou součást strategie EU pro vnější konkurenceschopnost;
79. pozorně bere na vědomí iniciativu Komise zapojit se do komplexního přezkumu nástrojů na ochranu obchodu a zahájení procesu veřejných konzultací na základě výše uvedeného sdělení Komise o zelené knize k veřejné konzultaci;
80. připomíná, že jak je uvedeno ve shrnutí Komise nazvaném „Vyhodnocení nástrojů na ochranu obchodu ES“, které připravila skupina autorů Mayer, Brown, Row a Maw (LLP), předloženém v prosinci 2005, vyplývá z příslušné studie, že „současný stav je přiměřený a odpovídající tomu, aby byly řešeny zájmy všech skupin stran“, a proto podporuje názor, že neexistuje ani výrazná, ani naléhavá potřeba navrhnout přezkum nebo změnu platných nástrojů na ochranu obchodu Společenství;
81. připomíná, že v současné době probíhají jednání o mnohostranných disciplínách týkajících se nástrojů na ochranu obchodu v rámci rozvojové agendy z Dohá; vítá tato jednání, avšak lituje odporu USA k reformám rámce WTO, pokud jde o nástroje na ochranu obchodu; je přesvědčen, že celosvětová vzrůstající tendence používání nástrojů na ochranu obchodu, zvláště vyspělými průmyslovými zeměmi, vytváří požadavky na přísnější pravidla na úrovni WTO s cílem zajistit trvání volného a spravedlivého obchodu ve světě;
82. schvaluje myšlenku přizpůsobit tyto nástroje novým skutečnostem celosvětového hospodářství, ale upozorňuje na nebezpečí jednostranného odzbrojení EU do takové míry, že nebude schopna čelit nekalým obchodním praktikám v mezinárodním kontextu, které se vyznačují bujením takových praktik a intenzivním a často nezákonným využíváním opatření na ochranu obchodu ze strany třetích zemí proti dovozům z EU;
83. podporuje úsilí Komise sledovat uplatňování opatření na ochranu obchodu ze strany třetích zemí proti dovozům z EU, aby bylo možné reagovat na možné zneužití a poskytnout vhodnou pomoc postiženým společnostem;

Cl_a

84. zdůrazňuje význam celních pravidel a postupů pro řádné zavádění opatření obchodní politiky; je přesvědčen, že při stanovování a uplatňování těchto pravidel a postupů musí být nalezena odpovídající rovnováha mezi účinným řízením a usnadněním obchodních toků;
85. připomíná, že přílišná složitost a administrativní zátěž dovozních postupů uplatňovaná v mnoha zemích světa často vyvolává značné náklady na transakce na straně vývozců z EU a představuje značnou překážku obchodu; podporuje proto úsilí Komise o řešení této otázky jak v mnohostranném rámci jednání o rozvojové agendě z Dohá o usnadnění obchodu, tak prostřednictvím dvoustranných a regionálních jednání;

86. vyzývá Komisi a členské státy, aby se vážně zabývaly myšlenkou vytvoření jednotné evropské celní služby s cílem účinně uplatňovat celní předpisy a postupy na celním území EU;

Směnné kurzy

87. bere na vědomí, že směnné kurzy představují významný faktor vývoje mezinárodního obchodu; vyzývá Komisi, aby předložila konkrétní návrhy týkající se opatření, která mají být přijata v případě, že směnné kurzy ohrozí konkurenceschopnost EU, a aby zvažila možnost zahrnout tato opatření do příští revize nástrojů na ochranu obchodu EU;

Institucionální otázky

88. je přesvědčen, že věrohodnost a účinnost společné obchodní politiky jako nástroje konkurenceschopnosti EU je negativně ovlivněna nedostatečnou legitimitou této politiky vyplývající z nedostatečného zapojení Parlamentu;

89. hluboce lituje skutečnosti, že se na tak významný právní předpis, jakým je dokument týkající se dosažení liberalizace obchodu, stále nevztahuje postup spolurozhodování a že přetrvává nejistota, pokud jde o použitelnost postupu souhlasu, pokud jde o dohody o volném obchodu; vyzývá členské státy, aby urychleně napravily tento neuspokojivý stav provedením nezbytných institucionálních reforem a především účinným prosazením ustanovení návrhu Smlouvy o Ústavě pro Evropu týkajících se mezinárodního obchodu;

90. vyzývá Komisi a Radu, aby informovaly Parlament v souvislosti s jakýmkoli novými iniciativami v návaznosti na sdělení o globální Evropě a zajistily jeho účast;

o
o o

91. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států, přistupujících zemí a kandidátských zemí.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

V roce 2007 se slaví 50. výročí podpisu Římských smluv. Celní unie a společný trh se od té doby staly pilíři evropského sjednocení. Současně byla vytvořena i společná obchodní politika. Princip volných a otevřených trhů s rovnými podmínkami hospodářské soutěže je od té doby formujícím principem vnitřních a vnějších politik Unie. Témata a stěžejní úkoly, kterými se Komise zabývá ve svém sdělení Globální Evropa – Konkurenceschopnost na světovém trhu¹, budou určovat obchodní politiku Evropské unie v příštích letech.

Zajištění konkurenceschopnosti Evropy

Lidské utváření globalizace a její správné sdělování

Propojení světového hospodářství se Evropské unie jakožto největšího vnitřního trhu na světě obzvláště týká. Sotva je nějaké jiné vnitrostátní hospodářství světa odkázané na vývoz tak, jako Evropa. Asi 20 % pracovních míst v Unii závisí na vývozu². Zkušenosti ukazují, že země s největším podílem na mezinárodním obchodu z něj mají i velký zisk. Globalizace je nicméně nejvíce spojována s přesunem pracovních míst³. Obavy musejí být řešeny a evropská politika musí být schopna dát na ně přesvědčivé odpovědi. Lidé nesmějí získat dojem, že globalizace se zaměřuje proti nim a že se Evropská unie dostatečně nezasazuje o jejich zájmy, neboť opak je pravdou!

Provádění Lisabonské strategie

Konkurenceschopnost Evropy je dnes více než kdykoli jindy ohrožována úsilím našich konkurentů. S obnovenou Lisabonskou strategií z roku 2005 si Unie stanovila správné cíle, aby mohla být v mezinárodní hospodářské soutěži úspěšná. Úkol Komise, který spočívá ve vytvoření větší soudržnosti mezi vnitřními a vnějšími politikami, je nezbytně nutný. Komisi budeme hodnotit podle tohoto osobního závazku.

Zachování otevřených trhů a prosazování zájmů Evropy

Evropská unie otevřela své trhy jako žádný jiný hospodářský prostor a velice z toho vytěžila. Mezinárodní obchodní systém se však dnes vyznačuje tím, že se tato otevřenost neuplatňuje všude. Evropská unie by měla tudíž přijmout opatření, aby podle zásady vzájemnosti přiměla své obchodní partnery k dalšímu otevírání trhů. Nakonec to přinese výhody pro všechny zúčastněné. Úspěch evropského vnitřního trhu se opírá i o prosazování spravedlivých pravidel hospodářské soutěže. V rámci budoucí obchodní politiky by se měla zásada spravedlivé a volné hospodářské soutěže zavést a provádět i v celosvětovém měřítku.

Stanovení správných priorit pro vnější vztahy

Upřednostnění mnohostranného systému světového obchodu

Hospodářský úspěch evropského sjednocení dokazuje výhody celní unie a vnitřního trhu. Přesně totéž přesvědčení musí vést Evropskou unii k tomu, aby se i na celosvětové úrovni zasazovala o cíl zrušení cel a vytváření rovných podmínek hospodářské soutěže. Nejlepší

¹ KOM(2006)0567.

² Údaj Evropské komise.

³ Srov. Eurobarometer 64, podzim 2005.

nástroj, který je v současné době pro to k dispozici, nabízí WTO. Proto je úspěšné zakončení aktuálního kola světových jednání (kolo jednání v Dohá) na předním místě zájmu občanů Evropské unie, ale i ostatních členských států WTO.

V dalším kroku musí být zachycena témata ministerského kola jednání WTO v roce 1996 v Singapuru: obchod a investice, obchod a politika hospodářské soutěže, zadávání veřejných zakázek a usnadňování obchodu.

Strukturální slabé stránky WTO budou stále viditelnější. Reforma Světové obchodní organizace by měla tudíž začít bezprostředně po ukončení kola v Dohá.

Vize celosvětového obchodního trhu asi není v nejbližší době realizovatelná, měla by se ale etablovat jako velmi dlouhodobý vzor celosvětového pořádku.

System WTO se prostřednictvím dvoustranných dohod o volném obchodu nemá oslabovat, nýbrž doplňovat.

Navzdory potížím vícestranného systému nejsou dvoustranné dohody o volném obchodu žádnou rovnocennou alternativou, nýbrž vždy pouze druhou nejlepší možností. Proti dohodám o volném obchodu lze uvést následující nevýhody:

- Pomocí množství rozdílných dohod (tzv. „mísa se špagetami“) se výrazně zvyšují náklady na transakce pro národní hospodářství a pro podniky, jelikož se musejí vyrovnávat s velmi rozdílnými předpisy. Zejména pro malá a střední národní hospodářství a malé a střední podniky tak vznikají vysoké překážky pro účast v mezinárodním obchodě.
- Existence mnoha rozdílných dvoustranných dohod sice zlepšuje pro zúčastněné státy vzájemný přístup na trh, vede však střednědobě i dlouhodobě k oslabování mnohostranného obchodního systému, jelikož pro jednotlivé země klesají stimuly pro získání všeobecně usnadněného přístupu na trh (eroze preferencí).
- Potenciálně jsou znevýhodněny rozvojové země, protože jako smluvní partneři vykazují nepatrnou atraktivitu.

Při udržitelném klidovém stavu nebo při pouze nepatrném pokroku v mnohostranném systému však Evropská unie stojí před dilematem. Své dlouhodobé zájmy může na jednu stranu prosazovat prostřednictvím dvoustranných dohod o volném obchodu. S tím by však bylo svázáno oslabení mnohostranné cesty. Na druhé straně může od vyjednávání a uzavírání dvoustranných dohod o volném obchodu upustit. To by mohlo přinést krátkodobé nevýhody, dlouhodobě by to však posílilo WTO, která trvale lépe vyhoví zájmům Unie.

Východisko by mohlo spočívat v uplatnění reakčního, ale ambiciózního postupu: Dohody o volném obchodu by se vyjednávaly a uzavíraly pouze se státy nebo skupinami států, kde své vlastní dohody o volném obchodu dojednali nebo uzavřeli už naši konkurenti a kde podnikům v Evropě následně hrozí znevýhodnění v rámci hospodářské soutěže. Současně by však tyto dohody o volném obchodu měly pokrývat oblasti, které přesahují standard WTO, a které tak otevírají nové cesty pro další rozvoj WTO. Předpokladem pro uzavírání dvoustranných dohod o volném obchodu musí být slučitelnost s rozhodujícími pravidly WTO. K tomu patří i skutečnost, že se dle možností musí usilovat o to, aby byl co nejširší obsah dvoustranných smluv svázán standardy stanovenými ve vícestranných ujednáních. K tomu se nabízí například oblast pravidel původu.

Evropský parlament musí být zapojen do udělování mandátů a sledování vyjednávání. Pro případ, že naši smluvní partneři nebudou plnit své uzavřené závazky, mělo by být v dohodě stanoveno pozastavení smlouvy nebo určitých částí z iniciativy Evropského parlamentu.

Lepší prosazování evropských pozic

V mnohostranném systému stejně jako při dvoustranných jednáních bude v budoucnosti výrazněji záležet na účinném prosazování evropských zájmů. Z tohoto důvodu by měly Evropský parlament a Rada předem definovat přesné cíle a při vedení jednání by se mělo pak dbát na to, aby byly zachovány rovnocenné úlevy pro naše nabídky. Evropská unie jako dnes ještě větší obchodní blok světa musí přesněji dbát na to, aby se vlastních zájmů nevzdávala bez srovnatelných ústupků konkurentů.

Obchodní politika Evropské unie se musí zaměřit na vlastní cíle a nesmí být ovlivněna věcně nepřislušnými politickými úvahami. Oprávněné zájmy jiných politických oblastí by měly být sledovány při zvláštních jednáních, jejichž výsledky pak mohou být spojeny s výsledky vyjednávání o obchodní politice. Vnímání obchodní politiky jako rukojmí pro pokus o prosazení jiných politik na úkor evropských obchodních zájmů je třeba odmítnout.

Dosažení lepší aplikace práva v Evropské unii a v celosvětovém měřítku

Proces lepší aplikace práva a snižování počtu právních úprav, který byl zahájen v rámci Lisabonské strategie, by při úspěšném provádění vylepšil i mezinárodní konkurenceschopnost Evropské unie. V této souvislosti se musí konečně více dbát na logické skloubení vnitřních a vnějších politik. Zkušenosti ukazují, že v případě dohody o evropských normách se tyto normy často stanou referenčním modelem pro řešení u našich obchodních partnerů. Z tohoto důvodu je i s ohledem na mezinárodní konkurenceschopnost nutné pokud možno co nejobsáhlejší sjednocení evropských norem. Při tvorbě evropských předpisů a norem by se měly vždy zohledňovat dopady na konkurenceschopnost v celosvětovém kontextu. Navíc by se mělo vždy zvláště ověřovat, které normy platí u obchodních partnerů Unie a do jaké míry je možné převzetí osvědčené praxe anebo slučitelné evropské řešení. Celosvětové normy by měly být dohodnuty nejlépe mnohostranným způsobem, minimálně dle možnosti ale vícestranně.

Účinná ochrana duševního vlastnictví

Odhaduje se, že napodobováním výrobků vznikne škoda ve výši až 659 miliard eur, příp. 5–9 % světového obchodu¹. Obzvláště jsou postiženy evropské podniky. Je proto jak z mnohostranného, tak i dvoustranného hlediska zapotřebí důsledného prosazování a především uplatňování práv duševního vlastnictví. Komise a členské státy však musí zintenzivnit i dosavadní úsilí.

Dosažení lepšího přístupu na trh pro podniky z Unie

Evropská unie má jeden z nejotevřenějších trhů na světě. Bohužel se podniky z Unie nesetkávají často pouze s celními, nýbrž ve větší míře i s necelními obchodními překážkami. Zatímco v předcházejících kolech jednání byla často v popředí zájmu opatření pro zrušení cel, musejí se nyní do popředí výrazněji dostat necelní obchodní překážky.

¹ Wildemann, Horst et al., Plagiatschutz - Handlungsspielräume der produzierenden Industrie gegen Produktpiraterie, Mnichov, 1. vydání, 2007, s. 2.

Po teroristickém útoku z 11. září 2001 byla zavedena četná bezpečnostní opatření, která jsou pro příslušné podniky často svázána s velkým zatížením a která omezují obchodní toky. Zde je třeba působit na novou přiměřenost, která přinese rovnováhu mezi oprávněnými bezpečnostními zájmy a obchodními zájmy. Zdánlivá bezpečnostní ustanovení se nesmí stát necelními obchodními překážkami 21. století.

Otevření trhů v oblasti zadávání veřejných zakázek

Se svou relativní otevřeností v oblasti trhů zadávání veřejných zakázek se však Unie v mezinárodním srovnání těší relativnímu zvláštnímu postavení. Pro dosažení vzájemnosti otevření trhu u obchodních partnerů by se měla zintenzivnit vyjednávání. Při tom zůstává bez alternativy strategie Komise poukázat na to, že případně budou zavedena vzájemná omezení přístupu. Mělo by se však zabránit přemrštěným požadavkům, které by se mohly zneužít k uzavření trhů v oblasti zadávání veřejných zakázek v protekcionistickém smyslu. Cílem musí být otevření vlastních trhů ostatních národním hospodářstvím.

Zachování účinnosti nástrojů na ochranu obchodu

V kontextu rostoucí liberalizace je pro Evropskou unii nezbytné, aby se co nejdříve a účinně postavila na odpor nespravedlivým obchodním praktikám. Nástroje Evropské unie na ochranu obchodu se zásadně osvědčily v boji proti dumpingu a některým dotacím. Musí se zřetelně rozlišovat mezi monopolizujícím dumpingem poškozujícím hospodářskou soutěž a formami cenového dumpingu, který je v souladu s hospodářskou soutěží. Antidumpingová opatření by se měla vztahovat pouze na dumping poškozující hospodářskou soutěž. Pokud lze takovou praxi dokázat a pokud byly evropské podniky poškozeny, musí být v nejkratší době zavedena účinná opatření, aby se předešlo narušení trhu. Na úrovni WTO v současné době probíhají jednání o nástrojích na ochranu obchodu, diskusní proces zahájený příslušnou zelenou knihou¹ začíná tudíž v nejnevýhodnějším možném okamžiku. Měl by se především zabývat reformou řízení a měl by si dát za cíl dosažení objektivního hodnocení a hledání řešení, které by mělo být pokud možno oproštěno od politických úvah. Jelikož Evropská unie disponuje v porovnání s našimi konkurenty srovnatelně liberálními mechanismy na ochranu obchodu, mělo by se upustit od dalšího uvolňování prováděcích ustanovení.

Reforma institucionálního rámce

Obchodní politika Evropské unie má dalekosáhlý vliv na život občanů. Proto je nutná výraznější účast Evropského parlamentu, aby byla posílena demokratická legitimnost rozhodnutí.

Důležité otázky, jako obchodní dohody, které mají vliv na vnitřní politiky, nebo právní úpravy v oblasti nástrojů na ochranu obchodu, by měly být přezkoumány postupem spolurozhodování, jak je stanoveno i v návrhu Smlouvy o Ústavě pro Evropu.

¹ Nástroje Evropy na ochranu obchodu v měnícím se světovém hospodářství, KOM(2006)0763

22. 3. 2007

STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU

pro Výbor pro mezinárodní obchod

o globální Evropě v souvislosti s vnějšími aspekty konkurenceschopnosti
(2006/2292(INI))

Navrhovatel: Benoît Hamon

NÁVRHY

Hospodářský a měnový výbor vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. domnívá se, že rozvoj obchodu není cíl sám o sobě, ale že musí být hodnocen podle svého dopadu na hospodářský růst, na zaměstnanost a na udržitelný rozvoj; poukazuje na to, že analýza konkurenceschopnosti evropského hospodářství by se neměla omezovat pouze na obchodní výsledky, ale měla by se zaměřovat i na poměr, jímž se evropští výrobci podílejí na celosvětových výkonech, a na trendy zaměstnanosti;
2. domnívá se, že větší vnější konkurenceschopnost je nezbytná k dosažení lisabonských cílů v oblasti růstu a zaměstnanosti a přispívá k účinnějšímu prosazování udržitelného rozvoje na celém světě; je přesvědčen, že při podnikání vnějších kroků musí EU podporovat reformy a mezinárodní spolupráci v hospodářské oblasti, aby bylo vytvořeno příznivé hospodářské prostředí; proto má v úmyslu usilovat o větší konzistentnost a kompatibilitu své makroekonomické politiky, o vyšší měnovou i finanční bezpečnost, o spolupráci v daňových otázkách a o odstraňování nekalé konkurence v daňové oblasti;
3. vyjadřuje politování nad tím, že občané EU si spojují globalizaci s úpadkem evropské produkce a ztrátou pracovních míst; poukazuje na potřebu, aby EU přijala příslušnou strategii pro implementaci reforem nezbytných k tomu, aby EU byla schopna využít výhod globalizace a podpořit tak svou výrobu i zaměstnanost;
4. považuje za prvé za nezbytné provádět měnovou politiku založenou na cenové stabilitě za účelem financování technologického pokroku a podpory malých a středních podniků, která jim umožní vstup na trhy mimo eurozónu; za druhé zavést daňové systémy příznivé pro podnikání, čímž se s vysokou pravděpodobností zvýší počet nově zakládaných podniků, a za tím účelem snížit daně, které poškozují efektivitu a brání vytváření

pracovních míst, zejména pro zvláštní sociální skupiny, jako jsou ženy, dlouhodobě nezaměstnaní a starší osoby; a za třetí zvyšovat konkurenci na vnitřním trhu, neboť čím větší bude konkurence v rámci EU, tím konkurenceschopnější budou evropské společnosti na trzích mimo EU;

5. bere na vědomí, že směnné kursy představují významný faktor vývoje mezinárodního obchodu; vyzývá Komisi, aby předložila konkrétní návrhy týkající se opatření, která mají být přijata v případě, že směnné kursy ohrožují konkurenceschopnost EU, a aby zvažila možnost zahrnout tato opatření do příští revize nástrojů na ochranu obchodu EU;
6. se zájmem bere na vědomí, že Komise hodlá zajistit, aby byl vzat v úvahu dopad obchodu na životní prostředí; domnívá se, že tato snaha by se měla projevit ve formě studií hodnotících dopad obchodu na životní prostředí a na podnikání a že by v případě potřeby měla být přijata nápravná opatření, včetně nových daňových opatření doporučených Skupinou na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost, energetiku a životní prostředí;
7. bere na vědomí, že Komise hodlá vzít v úvahu, že zásobovací a výrobní řetězce prošly transformací a nyní jsou externalizovány; domnívá se, že prioritou obchodní politiky EU musí být zvyšování počtu pracovních míst a vytváření přidané hodnoty;
8. zdůrazňuje, že hlavním důvodem hospodářského úspěchu EU je činnost malých a středních podniků (MSP), které vyrábějí v rámci EU a musí být schopny udržet vysokou kvalitu produkce na horním konci hodnotového řetězce;
9. je přesvědčen, že sociální model, který zůstává základem evropských průmyslových vztahů, umožnil EU udržet si vysokou míru globální konkurenceschopnosti vůči svým hlavním konkurentům; zastává názor, že největším úkolem EU je udržet fungování tohoto sociálního modelu navzdory tomu, že na stále konkurenčnějších globálních trzích existují tlaky na další snižování sociálních a environmentálních nákladů ve výrobě;
10. vyzývá, aby byly podniknuty kroky k boji proti protekcionismu, a potvrzuje význam úspěšného završení jednání o rozvojové agendě z Dohy; bere dále na vědomí zájem EU o pokračování a zintenzivnění dvoustranných jednání se svými nejrozvinutějšími obchodními partnery za podmínky, že to nesmí narušit normy EU pro ochranu životního prostředí a zdraví, a že bude respektována úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů; zejména vítá plán zapojit se do nového transatlantického hospodářského partnerství v této oblasti;
11. považuje za zásadní, aby požadavek Komise na širší „sblížení předpisů“ s obchodními partnery nevedl ke snižování standardů EU; trvá naopak na tom, že prostřednictvím obchodu se musí evropské standardy šířit ve větší míře než dosud, zejména vzhledem k současnému transatlantickému vývoji (odkoupění burz, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví – IFRS atd.);
12. je přesvědčen, že obchodní služby by měly být odlišeny od služeb obecného zájmu a služeb obecného hospodářského zájmu; poukazuje na potřebu, aby se jednání nedotýkala služeb obecného zájmu, především služeb, které mají plnit základní potřeby a zajistit přístup k základním veřejným statkům, jako je zdraví, vzdělání, voda a energie, a služeb nezbytných pro zajištění kulturní rozmanitosti, jako jsou audiovizuální služby;

13. je přesvědčen, že pokud by EU prosazovala základní mnohostranná pravidla politiky hospodářské soutěže a pokud by byla posílena mezinárodní spolupráce v této oblasti, trhy by se mohly stát otevřenějšími a vyrovnanějšími a mohly by fungovat efektivněji;
14. zastává názor, že EU musí prosazovat šíření a uznávání mezinárodních účetních a auditorských standardů a postupů a zajistit tak, aby trhy byly stabilnější a transparentnější a aby subjekty mohly požívat větší jistoty a byly lépe informovány, pokud jde o jejich aktivity mimo EU;
15. zastává názor, že k rozvoji znalostní ekonomiky je nezbytné řádně chránit dobré jméno a práva duševního vlastnictví a vymýtit padělání a pirátství; domnívá se proto, že tyto cíle musí být zahrnuty do obchodní politiky EU;
16. zastává především názor, že ke zvýšení své vnější konkurenceschopnosti musí EU v rámci své obchodní politiky přijmout opatření na posílení bezpečnosti elektronických transakcí a obchodu a zlepšení ochrany dat;
17. je přesvědčen, že otevření trhu v oblasti finančních služeb a umožnění pohybu kapitálu musí být provázeno vyšší transparentností a zlepšením opatření zaměřených na boj proti praní špinavých peněz, proti finanční podpoře terorismu a daňovým podvodům zejména tam, kde jsou zapojena zahraniční finanční centra.

POSTUP

Název	Globální Evropa v souvislosti s vnějšími aspekty konkurenceschopnosti	
Číslo postupu	2006/2292(INI)]	
Příslušný výbor	INTA	
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	ECON 14.12.2006	
Užší spolupráce – datum oznámení na zasedání		
Navrhovatel Datum jmenování	Benoît Hamon 14.11.2006	
Předchozí navrhovatel		
Projednáni ve výboru	28.2.2007	20.3.2007
Datum přijetí	21.3.2007	
Výsledek závěrečného hlasování	+: 38 -: 0 0: 0	
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Ieke van den Burg, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Donata Gottardi, Benoît Hamon, Gunnar Hökmark, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Wolf Klinz, Guntars Krasts, Kurt Joachim Lauk, Andrea Losco, Astrid Lulling, Gay Mitchell, Cristobal Montoro Romero, Joseph Muscat, Lapo Pistelli, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Dariusz Rosati, Heide Rühle, Eoin Ryan, Antolín Sánchez Presedo, Manuel António dos Santos, Lydia Shouleva, Margarita Starkevičiūtė, Sahra Wagenknecht	
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Katerina Batzeli, Werner Langen, Janusz Onyszkiewicz, Gianni Pittella, Andreas Schwab, Lars Wohlin	
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování		
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)	...	

POSTUP

Název	Globální Evropa v souvislosti s vnějšími aspekty konkurenceschopnosti	
Číslo postupu	2006/2292(INI)	
Příslušný výbor Datum, kdy bylo na zasedání oznámeno udělení svolení	INTA 14.12.2006	
Výbor(y) požádaný(é) o stanovisko Datum oznámení na zasedání	ECON 14.12.2006	ITRE 14.12.2006
Nezaujaté stanovisko Datum rozhodnutí	ITRE 7.3.2007	
Užší spolupráce Datum oznámení na zasedání		
Zpravodaj(ové) Datum jmenování	Daniel Caspary 11.9.2006	
Předchozí zpravodaj(ové)		
Projednáni ve výboru	27.2.2007	21.3.2007
Datum přijetí	11.4.2007	
Výsledek závěrečného hlasování	+ 16 - 7 0 5	
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Kader Arif, Daniel Caspary, Carlos Carnero González, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Eduard Raul Hellvig, Jacky Henin, Ğirts Valdis Kristovskis, Caroline Lucas, Erika Mann, Helmuth Markov, Cristiana Muscardini, Georgios Papastamkos, Tokia Saifi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Corien Wortmann-Kool	
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Panagiotis Beglitis, Margrietus van den Berg, Elisa Ferreira, Vasco Graça Moura, Pia Elda Locatelli, Ivo Strejček	
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Emanuel Jardim Fernandes, Anne Ferreira, Markus Pieper	
Datum předložení	18.4.2007	
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)		